MYTO

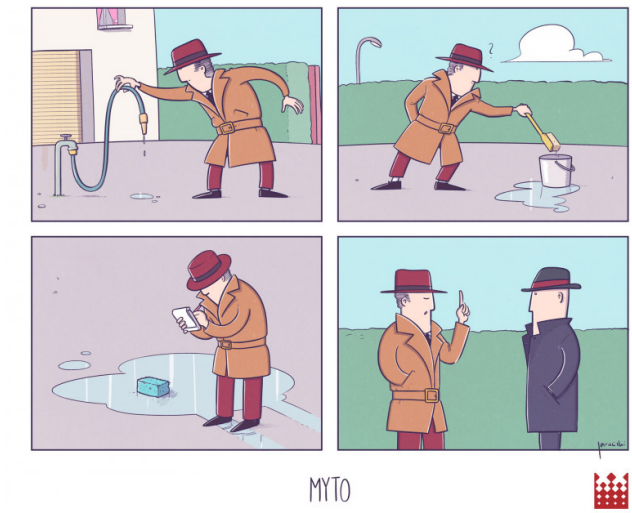

il. Paweł Jaroński

Dwa są MYTA w polszczyźnie i oba już niemal nieużywane i na poły zapomniane. Pierwsze MYTO o znaczeniu ‘opłata za przejazd, przejście lub przewóz towarów przez most, groblę, rogatkę itp.’ znane jest nie tylko polszczyźnie, lecz także innym językom słowiańskim. MYTO w takim znaczeniu, czyli MYTO I, zostało zapożyczone już w okresie prasłowiańskim ze staro-wysoko-niemieckiego, w którym mūta oznaczało ‘cło’. Drugie MYTO – MYTO II, notowane tylko w starszych słownikach, w nowszych już nieobecne – to słowo, które można by określić jako średniowieczny neosemantyzm. MYTO II oznaczało ‘zapłata za pracę; zapłata za usługi; czynsz, komorne’, a powstało przez wtórne skojarzenie ze średnio-wysoko-niemieckim miete ‘zapłata’. Dwa różne MYTA dały dwie różne rodziny wyrazowe o tak samo brzmiących, a co innego znaczących słowach: PRZEMYCIĆ i PRZEMYCAĆ pochodzące od rzeczownika MYTO I oznaczają ‘nielegalnie przewieźć, nielegalnie przewozić’, PRZEMYCIĆ i PRZEMYCAĆ pochodzące od MYTO II znaczyły ‘przekupić; przekupywać’; PRZEMYT należący do rodziny MYTO I to ‘przemycanie; przemycany towar’, a PRZEMYT (dawniej też: PRZEMYTO) z rodziny MYTO II oznaczał ‘łapówka’.